



Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

XCIX. De quatuor generibus hominum cœlum obtuentium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

quiescit. Hæc offertur per sanctos prædicatores universo generi humano, sed eam quidam repellunt, aliqui recipiunt. Nos vero excutientes pulvrem pedum nostrorum super odientes pacem, ad dilectores eiusdem pacis nos conferamus. Eorum alii dicuntur recipientes pacem, alii retinentes pacem, alii facientes. Possunt & aliis nominibus vocari, scilicet pacati, patientes, pacifici. Et hæc nomina sortiuntur secundum diversos status pacis, in quibus proficiunt. Nam pacati per hanc pacem possident terram corporis sui, quia mites sunt b. Patientes possident animam suam, quibus dicitur c: *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Pacifici possident non solum suam, sed etiam aliorum in quibus faciunt pacem. Unde meritò filii Dei vocantur. Pacati ergo dicuntur, qui pacem recipiunt, de quibus scriptum est. *Si ibi fuerit filius pacis, requiescat super illum pax vestra.* d. Sed quia pusilli sunt, scandalis exagitati cito pacem quam receperant perdunt. Patientes autem sunt, qui receptam retinent, nec quavis injuria exasperati eam amittunt. Iстis tanquam robustioribus præcipitur; *Pacem diligite & sanctimoniam, sine qua nemo videt Deum.* Pacifici verò, qui non solum in se & in aliis eam faciunt, sed etiam volentes auferre diligunt, sicut scriptum est e. *Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus:* ecce isti sunt, quos sicut filios Dei diligit, & de quibus tanquam vivis lapidibus templum sibi sapientia construit. De quo ædificio, ne ullo impulsu possint labefactari, ipso Deo inhabitante pariter & operante, ad similitudinem lapidis quadratur quatuor modis, superius, inferius, à dextris & à sinistris. Superius, cum divinæ voluntati suam humiliter & prudenter subjiciunt. Inferius cum carnem subjectam temperanter regunt. A dextris, iuste bonos amplectendo. A sinistris malos fortiter tolerando.

SERMO XCIX.

De quatuor generibus hominum Cælum obtinentium.

Quatuor sunt genera hominum regnum cœlorum possidentium. Alii violenter rapiunt, alii mercantur, alii furantur, alii ad illud compelluntur. Rapiunt qui dereliquerunt omnia, & sequuntur Christum: de quibus dicitur f: *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.* Sunt alii inferioris gradus à quibus metuntur carnalia, dum eis spiritualia seminarunt: & his loquitur in Evangelio Dominus b. *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis: ut cum defeceritis, recipient vos in æternam tabernacula.* Tales dicuntur mercatores, quia dant in præsenti pauperibus temporalia quæ possident, ut in futuro recipient ab eis æterna, quæ non nisi per eos habere merentur. Necesse est enim omnes qui in futuro judicio examinandi sunt, vel esse judicis amicos, vel apud judicem intercessores habere amicos. Habent ergo primum beatitudinis locum qui intercedunt: habent

a Matt. 5. a

b Luc. 16. b
Divites mercantur Cælum à pauperibus.

habent hi pro quibus intercedunt, secundum. Sunt alii qui nonnulla bona occulte faciunt, pro quibus merentur regnum ccelorum, sed tamen furari illud dicuntur, quia laudem humanam vitantes, solo divino testamento contenti sunt. Horum figuram tenuit mulier in Evangelio c quæ fluxum sanguinis patiens cogitavit intra se, dicens: *Si tetigero sambiam vestimenti eius, salva ero.* Quo dicto accessit occulte & tetigit, & salva facta est. Alii sunt qui compelluntur: verbi gratia ut pauperes necessarii, quos scilicet hic ignis paupertatis Deo dispensante purgat: ne in futuro ignis judicii puniat. De quibus scriptum est d. *Compelle intrare, ut impleatur domus mea.* Compelluntur multi variis necessitatibus & oppressionibus afflitti: qui mira Dei providentia dum temporalem poenam si non libenter, tamen patienter sustinent, vitam consequuntur æternam.

^c Lus. 8. f^d Luc. 14. e

S E R M O C.

De discriminine inter plebem & præfulem.

Quantum distat inter pastorem & gregem, tantum debet distare inter Episcopum & plebem. Stat ille sublimis & rectus, curvat iste caput solo depresso. Unde Poeta: *Pronaque cum spectent animalia cætera terram:* ^{Ovidius Me-} tam. 1. *Os homini sublime dedit.* Ille regit, iste regitur: ille pascit, iste pascitur: ut ex ipsa forma & habitu uterque discernatur. Habet ille in manu virgam qua feriat, vel potius ducat & reducat ovem. Quid est autem habere in manu virgam, nisi in opere disciplinam, ut subjectos suos exemplo magis instruat quam verbo? Erubescunt enim superbi esse discipuli, si eos in humilitate præcesserint magistri. Unde de Domino scriptum est a: *Quæ cœpit Iesus facere & docere,* Habet etiam baculum, quo fuerit lupum. Virga ovem, baculo lupum. Hoc est mites & obedientes debet lenius corripere, duros vero corde & improbos acris arguere: cumque necesse fuerit, etiam anthematis sententia ferire. Tenet canem in fune, zelum scilicet in discretione, ne sit de illis de quibus scriptum est b. *Habent zelum,* (alias, emulationem) ^b Rom. 10. a *Dei, sed non secundum scientiam.* Habet etiam pastor bonus panem in pera, hoc est verbum Dei in memoria.

^a Act. 1. a^b Rom. 10. a

S E R M O C I.

De quatuor modis diligendi.

Duo sunt amores, carnalis & spiritualis: ex quibus colliguntur quatuor modi diligendi, scilicet diligere carnem carnaliter, spiritum carnaliter, carnem spiritualiter, spiritum spiritualiter. In his fit quidam profetus & ascensus ab inferioribus ad superiora. Nam ut homines qui tantum noverant diligere carnem carnaliter, ad hoc proficerent, ut Deum quoque diligenter spiritualiter. Deus caro factus est, & loquendo & conversando ^{Duo amores} ^{Carnalis & Spiritualis.}

CCCC

cum